

Tietosuojaneuvoston lausunto (64 artikla)

Lausunto 17/2020 Slovenian valvontaviranomaisen ehdotuksesta vakiosopimuslausekkeiksi (yleisen tietosuoja- asetuksen 28 artiklan 8 kohta)

Hyväksytty 19. toukokuuta 2020

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

SISÄLLYS

1	Tiivistelmä tosiseikoista	4
2	Arviointi.....	5
2.1	Tietosuojaneuvoston yleinen arviointi vakiosopimuslausekkeiden kokonaisuudesta	5
2.2	Vakiosopimuslausekkeitä koskevan ehdotuksen analyysi.....	6
2.2.1	Yleinen huomautus vakiosopimuslausekkeista kokonaisuudessaan	6
2.2.2	Johdanto-osa (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 1)	6
2.2.3	Henkilötietojen käsittelijä toimii ohjeiden mukaisesti (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 3)	6
2.2.4	Salassapitovelvollisuus (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 4)	6
2.2.5	Käsittelyn turvallisuus (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 5 ja liite C.2).....	7
2.2.6	Henkilötietojen siirto kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 7 ja liite C.6)	7
2.2.7	Rekisterinpitäjän auttaminen (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 8 ja liite C.3).....	8
2.2.8	Henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta ilmoittaminen (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 9)	8
2.2.9	Henkilötietojen poistaminen ja palauttaminen (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 10 ja liite C.4).....	8
2.2.10	Auditointi ja tarkastus (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 11 ja liitteet C.7 ja C.8).....	9
2.2.11	Aloittaminen ja päättäminen (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 13)	9
2.2.12	Rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän yhteyshenkilöt/yhteyspisteet (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 14)	9
2.2.13	Liite A	9
2.2.14	Liite B.....	10
3	Päätelmät	10
4	Loppuhuomautukset	10

Euroopan tietosuojaneuvosto, joka

ottaa huomioon luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27. huhtikuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (jäljempänä 'yleinen tietosuoja-asetus') 28 artiklan 8 kohdan, 63 artiklan ja 64 artiklan 1 kohdan d alakohdan ja 3–8 kohdan,

ottaa huomioon ETA-sopimuksen sekä erityisesti sen liitteen XI ja pöytäkirjan 37, sellaisina kuin ne ovat muutettuina 6. heinäkuuta 2018 annetulla ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 154/2018¹,

ottaa huomioon 25. toukokuuta 2018 hyväksytyyn työjärjestyksensä 10 ja 22 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

1) Euroopan tietosuojaneuvoston (jäljempänä 'tietosuojaneuvosto') päätehtävänä on varmistaa yleisen tietosuoja-asetuksen yhdenmukainen soveltaminen unionissa. Tätä varten tietosuojaneuvosto antaa yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 1 kohdan d alakohtaan perustuvan lausunnon, jos valvontaviranomaisen tarkoituksena on määrittää yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan 8 kohdassa tarkoitettut vakiosopimuslausekkeet. Kyseisellä lausunnolla on siten tarkoitus edistää yhdenmukaistettua lähestymistapaa toimenpiteisiin, jotka valvontaviranomaisen on tarkoitus hyväksyä ja joiden on tarkoitus tuottaa oikeusvaikutuksia sellaisten käsittelytoimien osalta, jotka vaikuttavat merkittävästi huomattavan moniin rekisteröityihin useissa jäsenvaltioissa ja yleisen tietosuoja-asetuksen erityisten säännösten yhdenmukaiseen täytäntöönpanoon.

2) Yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artikla sisältää henkilötietojen käsittelyä varten rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän (tai käsittelijöiden) välistä suhdetta koskevia säännöksiä, jotka koskevat erityisen sopimuksen tekemistä osallistuvien osapuolten välillä ja sopimukseen sisällytettäviä pakollisia säännöksiä.

3) Yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan 3 kohdan mukaan henkilötietojen käsittelijän suorittamaa käsittelyä *"on määritettävä sopimuksella tai muulla unionin oikeuden tai jäsenvaltion lainsäädännön mukaisella oikeudellisella asiakirjalla, joka sitoo henkilötietojen käsittelijää suhteessa rekisterinpitäjään"*; tämän vuoksi vahvistetaan joukko erityiseikkoja, joilla säännellään osapuolten välistä sopimussuhdetta, muun muassa käsittelyn kohde ja kesto, sen luonne ja tarkoitus, henkilötietojen tyyppi ja rekisteröityjen ryhmät.

4) Yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan 6 kohdassa todetaan, että sanotun rajoittamatta rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän yksittäistä sopimusta, yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettu sopimus tai muu oikeudellinen asiakirja voi perustua kokonaan tai osittain vakiosopimuslausekkeisiin. Näitä vakiosopimuslausekkeitä on tarkoitus hyväksyä 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja seikkoja varten.

¹ Viittaukset "unioniin" on tulkittava kauttaaltaan tässä lausunnossa viittauksina ETAan.

5) Lisäksi yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan 8 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi hyväksyä vakiosopimuslausekkeita 63 artiklassa tarkoitetun yhdenmukaisuusmekanismin mukaisesti. Tätä varten valvontaviranomaisten on tehtävä yhteistyötä tietosuojaneuvoston muiden jäsenten ja tarvittaessa Euroopan komission kanssa koko yhdenmukaisuusmekanismeissa. Valvontaviranomaisten on 64 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti annettava tietosuojaneuvostolle tiedoksi päätösehdotus, jonka tarkoituksena on 28 artiklan 8 kohdassa tarkoitettujen vakiosopimuslausekkeiden määrittäminen. Tietosuojaneuvoston on tässä yhteydessä annettava 64 artiklan 3 kohdan mukaisesti lausunto kyseisestä asiasta, jollei se ole jo antanut lausuntoa samasta asiasta.

6) Hyväksytyt vakiosopimuslausekkeet ovat joukko takeita, joita käytetään sellaisenaan, koska niiden tarkoituksena on suojata rekisteröityjä ja lieventää tietosuojan peruseriaatteisiin liittyviä erityisriskejä.

7) Tietosuojaneuvosto antaa lausunnon yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 3 kohdan nojalla, luettuna yhdessä Euroopan tietosuojaneuvoston työjärjestyksen 10 artiklan 2 kohdan kanssa, kahdeksan viikon kuluessa ensimmäisestä arkipäivästä sen jälkeen, kun puheenjohtaja ja toimivaltainen valvontaviranomainen ovat päättäneet, että asiakirjat ovat valmiit. Määräaika voidaan jatkaa puheenjohtajan päätöksellä kuudella viikolla ottaen huomioon asian monimutkaisuus.

ON ANTANUT SEURAAVAN LAUSUNNON:

1 TIIVISTELMÄ TOSISEIKOISTA

1. Slovenian valvontaviranomainen on antanut tietosuojaneuvostolle päätösehdotuksensa sekä vakiosopimuslausekkeita koskevan ehdotuksensa ja pyytää lausuntoa 64 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti yhdenmukaisen lähestymistavan varmistamiseksi unionin tasolla. Päätös siitä, että asiakirjoissa ei todettu olevan puutteita, tehtiin 21. helmikuuta 2020. Euroopan tietosuojaneuvoston sihteeristö lähetti puheenjohtajan puolesta asiakirjat kaikille jäsenille 21. helmikuuta 2020.
2. Tietosuojaneuvosto on saanut Slovenian valvontaviranomaiselta vakiosopimuslausekkeita koskevan ehdotuksen ohella päätösehdotuksen, jossa selitetään vakiosopimuslausekkeiden taustaa ja rakennetta. Slovenian valvontaviranomainen toimitti molemmat asiakirjat englanniksi.
3. Tietosuojaneuvoston työjärjestyksen ² 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti puheenjohtaja päätti käsiteltävänä olevan asian monimutkaisuuden vuoksi jatkaa alkuperäistä kahdeksan viikon hyväksymisaikaa kuudella viikolla (29. toukokuuta 2020 asti).

² Versio 6, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna ja hyväksyttynä 29. tammikuuta 2020.

2 ARVIOINTI

2.1 Tietosuojaneuvoston yleinen arviointi vakiosopimuslausekkeiden kokonaisuudesta

4. Kaikissa tietosuojaneuvostolle 28 artiklan 8 kohdan ja 64 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti toimitetuissa vakiosopimuslausekkeiden kokonaisuuksissa on täsmennettävä entisestään yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklassa tarkoitettuja säännöksiä. Tietosuojaneuvoston lausunnon tarkoituksena on varmistaa esitettyjen lauseke-ehdotusten johdonmukaisuus ja yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan asianmukainen soveltaminen, jotta niitä voitaisiin käyttää 28 artiklan 8 kohdassa tarkoitettuina vakiosopimuslausekkeina.
5. Tietosuojaneuvosto toteaa, että sille esitetty vakiosopimuslausekkeitä koskeva ehdotus koostuu kahdesta osasta:
 - 1) yleinen osa, joka sisältää sellaisenaan käytettäviä yleisiä säännöksiä, ja
 - 2) erityinen osa, jota osapuolten on määrä täydentää sen erityiskäsittelyn osalta, jota sopimuksella on tarkoitus määrittää.
6. Slovenian valvontaviranomainen toteaa lisäksi päätösehdotuksessaan, että vakiosopimuksessa (vakiosopimuslausekkeissa) ”käsitellään keskeisiä kysymyksiä, joista rekisterinpitäjät ja henkilötietojen käsittelijät usein keskustelevat, kun he määrittävät keskinäisiä oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan” ja että tarkemmin sanottuna siinä ”käsitellään ensisijaisesti yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan 3 kohdassa säädettyä sisältöä” mutta siinä ”käsitellään myös kysymyksiä, jotka voivat [heidän] kokemuksensa perusteella aiheuttaa epävarmuutta osapuolten kesken ja joihin on kiinnitettävä erityistä huomiota”.
7. Osana seikkoja, jotka tietosuojaneuvoston on otettava huomioon, Slovenian valvontaviranomainen täsmensi pyynnössään Euroopan tietosuojaneuvoston jäsenille, että se noudatti Tanskan valvontaviranomaisen toimittamien vakiosopimuslausekkeiden ³ esimerkkiä ja otti huomioon Euroopan tietosuojaneuvoston lausunnon 14/2019, jonka Euroopan tietosuojaneuvosto hyväksyi 9. heinäkuuta 2019⁴. Tietosuojaneuvosto toteaa, että Slovenian valvontaviranomainen on ottanut huomioon mainitun lausunnon, jonka tietosuojaneuvosto on jo hyväksynyt ja joka liittyy vakiosopimuslausekkeitä koskevaan ehdotukseen yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan noudattamiseksi, ja muistuttaa, että kukin yhdenmukaisuusmekanismiin alainen päätösehdotus arvioidaan yksittäin ja sen omien ansioiden mukaan yhdenmukaisuuden varmistamiseen liittyvä tavoite huomioon ottaen.

³ Lopullinen versio Tanskan valvontaviranomaisen hyväksymistä vakiosopimuslausekkeista yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan noudattamiseksi on saatavilla seuraavassa osoitteessa: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/decision-sa/dk-sa-standard-contractual-clauses-purposes-compliance-art_en.

⁴ Euroopan tietosuojaneuvoston 9. heinäkuuta 2019 hyväksymä lausunto 14/2019 Tanskan valvontaviranomaisen ehdotuksesta vakiosopimuslausekkeiksi (yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan 8 kohta) on saatavilla seuraavassa osoitteessa: https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_opinion_201914_dk_scc_en.pdf.

8. Kun tässä lausunnossa ei käsitellä jotakin Slovenian valvontaviranomaisen toimittaman vakiosopimuslausekkeita koskevan ehdotuksen lauseketta, se tarkoittaa, että tietosuojaneuvosto ei pyydä Slovenian valvontaviranomaista ryhtymään lisätoimiin kyseessä olevien lausekkeiden osalta.

2.2 Vakiosopimuslausekkeita koskevan ehdotuksen analyysi

2.2.1 Yleinen huomautus vakiosopimuslausekkeista kokonaisuudessaan

9. Koska yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan mukaisessa sopimuksessa on määrättävä ja selvennettävä tarkemmin, kuinka 28 artiklan 3–4 kohdassa säädetyt velvollisuudet täytetään, vakiosopimuslausekkeet on analysoitava kokonaisuudessaan.
10. Tietosuojaneuvosto muistuttaa lisäksi, että mahdollisuus käyttää valvontaviranomaisen hyväksymiä vakiosopimuslausekkeita ei estä osapuolia lisäämstä muita lausekkeita tai täydentäviä suojatoimia, mikäli ne eivät ole suoraan tai välillisesti ristiriidassa hyväksytyjen vakiosopimuslausekkeiden kanssa tai vaikuta rekisteröityjen perusoikeuksiin ja -vapauksiin. Jos taas tietosuoja koskevia vakiolausekkeita muokataan, osapuolten ei enää katsota panneen täytäntöön hyväksytyjä vakiosopimuslausekkeita.

2.2.2 Johdanto-osa (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 1)

11. Tietosuojaneuvosto huomauttaa vakiosopimuslausekkeiden **lausekkeen 1.5** osalta, että 28 artiklan soveltamiseksi hyväksytyillä vakiosopimuslausekkeilla pyritään myös muihin tavoitteisiin. Tietosuojaneuvosto kehottaa näin ollen Slovenian valvontaviranomaista muotoilemaan virkkeen uudelleen seuraavasti: *”Lausekkeiden tarkoituksena on suojata rekisteröityjen oikeuksia, lieventää erityisiä tietosuojaan liittyviä riskejä ja varmistaa selkeys rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän välisessä suhteessa ja näiden oikeuksien ja velvollisuuksien suhteen”*.

2.2.3 Henkilötietojen käsittelijä toimii ohjeiden mukaisesti (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 3)

12. Tietosuojaneuvosto kehottaa vakiosopimuslausekkeiden **lausekkeen 3.1** osalta Slovenian valvontaviranomaista lisäämään ilmaisun ”tai” ilmaisuun ”unionin [tai] jäsenvaltion lainsäädäntö”.
13. Vakiosopimuslausekkeissa täsmennetään **lausekkeessa 3.3**, että *”[h]enkilötietojen käsittelijä ja tarvittaessa käsittelijän edustaja ylläpitävät yleisen tietosuoja-asetuksen 30 artiklan 2 kohdan mukaisesti selostetta kaikista rekisterinpitäjän lukuun suoritettavista käsittelytoimista”*. Vaikka yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan 3 kohdassa ei nimenomaisesti aseteta rekisterinpitäjille ja henkilötietojen käsittelijöille velvollisuutta sisällyttää sopimukseen velvoitetta, jonka mukaan henkilötietojen käsittelijän on pidettävä yleisen tietosuoja-asetuksen 30 artiklan 2 kohdan mukaista selostetta, tietosuojaneuvosto katsoo, että kyseisellä toimenpiteellä edistetään ”noudattamisen osoittamista” ja että se ”auttaa rekisterinpitäjää varmistamaan, että 32–36 artiklassa säädetyt velvollisuudet noudatetaan” (yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan 3 kohdan h ja f alakohta).

2.2.4 Salassapitovelvollisuus (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 4)

14. Tietosuojaneuvosto ymmärtää, että vakiosopimuslausekkeiden **lausekkeessa 4.2** viitataan rekisterinpitäjän mahdollisuuteen pyytää henkilötietojen käsittelijää osoittamaan, että henkilötietojen käsittelijän alaisuudessa toimivia henkilöitä, joilla on pääsy henkilötietoihin, sitoo

salassapitovelvollisuus ja että kyseisille henkilöille myönnetään pääsy henkilötietoihin vain tarpeen mukaan. Tietosuojaneuvosto kehottaa Slovenian valvontaviranomaista tekemään pieniä muutoksia lausekkeen sanamuotoon asian selventämiseksi. Lauseke voitaisiin muotoilla uudelleen esimerkiksi seuraavasti: *”Henkilötietojen käsittelijän on rekisterinpitäjän pyynnöstä osoitettava, että kyseisiin henkilötietojen käsittelijän alaisuudessa toimiviin henkilöihin sovelletaan edellä mainittua salassapitovelvollisuutta ja että heille myönnetään pääsy henkilötietoihin vain tarpeen mukaan”*.

2.2.5 Käsittelyn turvallisuus (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 5 ja liite C.2)

15. Tietosuojaneuvosto haluaa korostaa vakiosopimuslausekkeiden **lausekkeen 5.1** osalta, että yleensä vakiosopimuslausekkeissa ei ole asianmukaista ainoastaan toistaa yleisen tietosuoja-asetuksen sisältöä, koska niissä pitäisi pikemminkin täsmentää, kuinka asiaankuuluvia velvollisuuksia sovelletaan käytännössä. Vaikka kyseistä lauseketta ei katsota ongelmalliseksi, Euroopan tietosuojaneuvosto kehottaa Slovenian valvontaviranomaista tekemään sanamuotoon pieniä muutoksia (esimerkiksi *”Yleisen tietosuoja-asetuksen 32 artiklan nojalla, jossa säädetään, että [...], osapuolten on toteutettava [...]”*).
16. Tietosuojaneuvosto tulkitsee, että vakiosopimuslausekkeiden **lauseke 5.3**⁵ viittaa henkilötietojen käsittelijän itsenäisesti suorittamaan riskinarviointiin yleisen tietosuoja-asetuksen 32 artiklan ja johdanto-osan 83 kappaleen noudattamiseksi. Tietosuojaneuvosto kehottaa Slovenian valvontaviranomaista selventämään, että tällainen arviointi koskee rekisterinpitäjän henkilötietojen käsittelijän vastuulle antamaa käsittelyä, ja muistuttaa, että rekisterinpitäjää ei siitä huolimatta vapauteta velvollisuuksistaan noudattaen yleisen tietosuoja-asetuksen 25, 32, 35 ja 36 artiklaa. Lauseke 5.3 voitaisiin muotoilla uudelleen esimerkiksi seuraavasti: *”Yleisen tietosuoja-asetuksen 32 artiklan mukaisesti myös henkilötietojen käsittelijän on – rekisterinpitäjältä erillään – arvioitava rekisterinpitäjän vastuulle antamasta käsittelytoiminnasta aiheutuvat luonnollisten henkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvat riskit ja toteutettava toimenpiteitä näiden riskien lieventämiseksi. Tätä tarkoitusta varten rekisterinpitäjän on toimitettava henkilötietojen käsittelijälle kaikki tällaisten riskien tunnistamista ja arviointia varten tarvittavat tiedot”*.
17. **Liitteessä C.2** osapuolia kehoitetaan luettelemaan turvatoimet, joista osapuolet ovat sopineet ja jotka henkilötietojen käsittelijän on toteutettava. Tietosuojaneuvosto muistuttaa, että kyseisten tietojen on oltava niin yksityiskohtaisia, että rekisterinpitäjä voi arvioida toimenpiteiden asianmukaisuuden ja noudattaa osoitusvelvollisuuttaan.

2.2.6 Henkilötietojen siirto kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 7 ja liite C.6)

18. Tietosuojaneuvosto kehottaa Slovenian valvontaviranomaista selventämään, että ilmaisu *”kolmannet maat”* viittaa ETAn ulkopuolisiin maihin eikä Slovenian ulkopuolisiin maihin. Tämä voitaisiin tehdä

⁵ Ehdotuksessa lausekkeeksi 5.3 todetaan seuraavaa: *”Yleisen tietosuoja-asetuksen 32 artiklan mukaisesti myös henkilötietojen käsittelijän on – rekisterinpitäjältä erillään – arvioitava käsittelystä aiheutuvat luonnollisten henkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvat riskit ja toteutettava toimenpiteitä näiden riskien lieventämiseksi. Tätä tarkoitusta varten rekisterinpitäjän on toimitettava henkilötietojen käsittelijälle kaikki tällaisten riskien tunnistamista ja arviointia varten tarvittavat tiedot”*.

lisäämällä lausekkeeseen 7.1 ilmaisu "[...] *kolmannet maat (eli Euroopan talousalueen ulkopuoliset maat) [...]*".

19. Tietosuojaneuvosto kehottaa vakiosopimuslausekkeiden **lausekkeen 7.3** osalta Slovenian valvontaviranomaista täsmentämään, että viittaus rekisterinpitäjän "lupaan" ei ole vaihtoehto "dokumentoiduille ohjeille", vaan että siinä pikemminkin kuvataan tällaisten ohjeiden mahdollinen sisältö. Tietosuojaneuvosto kehottaa Slovenian valvontaviranomaista myös täsmentämään lausekkeiden 7.1, 7.2 ja 7.3 välistä suhdetta. Näin ollen lauseke 7.3 voitaisiin muotoilla uudelleen seuraavasti: *"Jos rekisterinpitäjä ei ole antanut dokumentoituja ohjeita, esimerkiksi sellaisia, joissa määrätään luvasta tai henkilötietojen käsittelijään sovellettavan EU:n tai jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesta erityisvaatimuksesta, henkilötietojen käsittelijä ei voi lausekkeiden yhteydessä [...]"*.

2.2.7 Rekisterinpitäjän auttaminen (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 8 ja liite C.3)

20. Tietosuojaneuvosto katsoo, että viittauksia tiettyyn kansalliseen valvontaviranomaiseen olisi vältettävä sopimusmallissa, sillä toimivaltainen valvontaviranomainen määritetään kyseessä olevan erityisen käsittelyn ja erityisten olosuhteiden mukaan. Sen vuoksi tietosuojaneuvosto suosittelee, että viittaukset Slovenian valvontaviranomaiseen poistetaan **lausekkeesta 8.2** ja korvataan a ja d kohdassa tyhjällä tilalla, johon liitetään huomautus, jossa osapuolia kehoitetaan nimeämään toimivaltainen valvontaviranomainen (esimerkiksi *"[ilmoita toimivaltainen valvontaviranomainen]"*).

2.2.8 Henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta ilmoittaminen (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 9)

21. Tietosuojaneuvosto suosittelee vakiosopimuslausekkeiden **lausekkeen 9.3** osalta, että viittaus lausekkeeseen 9.2.a korvataan viittauksella lausekkeeseen 8.2.a. Tietosuojaneuvosto suosittelee lisäksi, että **lausekkeessa 9.4** oleva viittaus liitteeseen D korvataan viittauksella liitteeseen C.3 ja että **liitteessä C.3** oleva viittaus lausekkeisiin 9.1 ja 9.2 korvataan viittauksilla lausekkeisiin 8.1 ja 8.2.
22. Tietosuojaneuvosto kehottaa **liitteen C.3** osalta Slovenian valvontaviranomaista välttämään viittausta "henkilötietojen käsittelijän asemaan ja velvollisuuksiin" huomautuksissa, joissa osapuolia kehoitetaan antamaan tarkempia tietoja, koska tällainen väljä sanamuoto saattaa johtaa epävarmuuteen siitä, kuinka osapuolten olisi täytettävä tyhjät tilat. Sen vuoksi tietosuojaneuvosto ehdottaa viittaamista toimenpiteisiin, jotka henkilötietojen käsittelijän on toteutettava, ja noudatettavaan menettelyyn, kun rekisterinpitäjälle tarjotaan apua (tietoturvaloukkauksia koskevien ilmoitusten ja tietosuojaa koskevien vaikutustenarviointien tapauksessa).

2.2.9 Henkilötietojen poistaminen ja palauttaminen (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 10 ja liite C.4)

23. Tietosuojaneuvosto kehottaa vakiosopimuslausekkeiden **lausekkeen 10.1** osalta Slovenian valvontaviranomaista selventämään, että henkilötietojen käsittelijän on joko poistettava tai palautettava henkilötiedot (ja poistettava kopiot), paitsi jos EU:n tai jäsenvaltion lainsäädännössä vaaditaan henkilötietojen käsittelijää säilyttämään henkilötiedot pidempään. Koska lakisääteiseen velvollisuuteen liittyvä poikkeus koskee sekä vaihtoehtoa 1 että vaihtoehtoa 2, ilmaisun *"paitsi jos unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä vaaditaan säilyttämään henkilötiedot"* ei pitäisi olla lihavoituna, vaan se pitäisi esittää siten, että varmistetaan, että sopimuksen osapuolet eivät ymmärrä sen viittaavan ainoastaan toiseen vaihtoehtoon. Tietosuojaneuvosto kehottaa

täsmentämään kyseistä sanamuotoa (esimerkiksi *"paitsi jos unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä vaaditaan henkilötietojen käsittelijää säilyttämään henkilötiedot pidempään"*).

24. Tietosuojaneuvosto suosittelee, että **liitteen C.4** esimerkissä ei viitattaisi ainoastaan "määräaikaan" vaan myös vaihtoehtoisesti "tapahtumaan" ("*ILMOITA MÄÄRÄAIKA/TAPAHTUMA*"), koska voi olla tilanteita, joissa täsmällistä ajanjaksoa ei voida määrittää, vaan tiedot pitäisi poistaa tietyn tapahtuman jälkeen. Lisäksi liitteessä C.4 pitäisi viitata lausekkeeseen 10.1 lausekkeen 11.1 sijasta.

2.2.10 Auditointi ja tarkastus (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 11 ja liitteet C.7 ja C.8)

25. Tietosuojaneuvosto suosittelee, että **lausekkeessa 11.2** oleva viittaus liitteisiin C.6 ja C.7 korvataan viittauksella liitteisiin C.7 ja C.8.
26. Tietosuojaneuvosto muistuttaa lisäksi, että yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan 3 kohdan h alakohdassa tarkoitetut auditoinnit suorittaa joko rekisterinpitäjä itse tai muu rekisterinpitäjän valtuuttama auditoija. Tietosuojaneuvosto suosittelee Slovenian valvontaviranomaista mukauttamaan ensimmäistä skenaariota **liitteissä C.7 ja C.8** ja täsmentämään, että rekisterinpitäjä on valtuuttanut kolmannen osapuolen auditoijan. Näin ollen liitteissä C.7 ja C.8 olevien esimerkkien teksti olisi muutettava seuraavasti: *"Henkilötietojen käsittelijälle on [ILMOITETAAN MÄÄRÄAIKA] [HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELIJÄN / REKISTERINPITÄJÄN] kustannuksella tehtävä [AUDITOINTI/TARKASTUS], jonka suorittaa rekisterinpitäjän valtuuttama riippumaton kolmas osapuoli ja joka koskee sitä, kuinka henkilötietojen käsittelijä noudattaa yleistä tietosuoja-asetusta, sovellettavia EU:n tai jäsenvaltioiden tietosuojasäännöksiä ja näitä lausekkeita. Riippumaton kolmannen osapuolen auditoija toimittaa (AUDITOIJAN RAPORTIN / TARKASTUSRAPORTIN). Osapuolet ovat sopineet, että lausekkeiden mukaisesti voidaan käyttää seuraavan tyyppisiä (AUDITOIJAN RAPORTEJA / TARKASTUSRAPORTEJA): (LISÄTÄÄN "HYVÄKSYTYT AUDITOIJAN RAPORTIT / TARKASTUSRAPORTIT) [...]"*.

2.2.11 Aloittaminen ja päättäminen (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 13)

27. Tietosuojaneuvosto kehottaa vakiosopimuslausekkeiden **lausekkeen 13.5** osalta Slovenian valvontaviranomaista välttämään kyseisen lausekkeen ilmoittamista erityislausekkeeksi, koska se sisältää ainoastaan osapuolten allekirjoituksen, ja kehottaa mainitsemaan osapuolet ja niiden allekirjoitukset samalla tavalla (esimerkiksi "nimi", "asema", "päivämäärä", "allekirjoitus", poistaen viittaukset "puhelinnumeroon" ja "sähköpostiosoitteeseen", jotka sisällytetään jo lausekkeeseen 14.2).

2.2.12 Rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän yhteyshenkilöt/yhteyspisteet (vakiosopimuslausekkeiden lauseke 14)

28. Tietosuojaneuvosto kehottaa Slovenian valvontaviranomaista muotoilemaan lausekkeen 14.1 uudelleen seuraavasti: *"Kunkin osapuolen on nimitettävä henkilö, joka vastaa sopimuksen täytäntöönpanosta"*.

2.2.13 Liite A

29. Samalla kun tietosuojaneuvosto panee merkille, että liitteessä A on tarkoitus antaa yksityiskohtaisia tietoja henkilötietojen käsittelijän rekisterinpitäjän lukuun toteuttamista käsittelytoimista, se muistuttaa, että osapuolten olisi kuvattava käsittelytoimet mahdollisimman yksityiskohtaisesti. Tästä

syystä on tärkeää, että liitteen kohtien mahdollisen sisällön kuvaamiseksi annetuilla esimerkeillä voidaan ohjata osapuolten kuvausta.

30. Edellä esitetyn perusteella tietosuojaneuvosto suhtautuu myönteisesti Slovenian valvontaviranomaisen aloitteeseen sisällyttää esimerkkejä **liitteeseen A.4** ja suosittelee jopa sen laajentamista ottaen huomioon, että useimpiin käsittelytoimiin kuuluu samanaikaisesti useita rekisteröityjen ryhmiä, jotka voidaan puolestaan ryhmitellä monin tavoin, kuten asiakkaat, kuluttajat (aikuiset/lapset) tai kolmannen osapuolen myyjät.

2.2.14 Liite B

31. Tietosuojaneuvoston kehottaa Slovenian valvontaviranomaista selventämään, että osapuolet voivat luetella useita henkilötietojen käsittelijöiden alaryhmiä **liitteessä B.1**, vaikka siihen on esimerkkinä sisällytetty vain yksi kenttä.

3 PÄÄTELMÄT

32. Tietosuojaneuvosto suhtautuu erittäin myönteisesti Slovenian valvontaviranomaisen aloitteeseen toimittaa ehdotuksensa vakiosopimuslausekkeiksi lausunnon saamiseksi, jotta yleisen tietosuoja-asetuksen yhdenmukaista täytäntöönpanoa voitaisiin edistää.
33. Tietosuojaneuvosto katsoo, että vakiosopimuslausekkeitä koskeva ehdotus, jonka Slovenian valvontaviranomainen toimitti lausunnon saamiseksi, vaatii joitakin lisämuutoksia, jotta se voitaisiin katsoa vakiosopimuslausekkeiksi. Jos kaikki tässä lausunnossa mainitut suositukset pannaan täytäntöön, Slovenian valvontaviranomainen voi käyttää tätä sopimusluonnosta yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan 8 kohdassa tarkoitettuina vakiosopimuslausekkeina tarvitsematta EU:n komission myöhempää hyväksyntää.

4 LOPPUHUOMAUTUKSET

34. Tämä lausunto osoitetaan Slovenian valvontaviranomaiselle (Informacijski pooblaščenec) ja se julkaistaan yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 5 kohdan b alakohdan mukaisesti.
35. Tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 7 ja 8 kohdan mukaisesti valvontaviranomainen ilmoittaa tietosuojaneuvoston puheenjohtajalle sähköisesti kahden viikon kuluessa lausunnon saamisesta, pitäytykö se vakiosopimuslausekkeitä koskevassa ehdotuksessaan vai muuttaako se sitä. Se toimittaa samassa ajassa muutetun vakiosopimuslausekkeitä koskevan ehdotuksen tai vaihtoehtoisesti esittää asianmukaiset perusteet, joiden vuoksi se ei aio noudattaa tätä lausuntoa kokonaisuudessaan tai osittain. Valvontaviranomainen ilmoittaa lopullisesta päätöksestä tietosuojaneuvostolle, joka sisällyttää sen rekisteriinsä päätöksistä, joita on tehty yhdenmukaisuusmekanismin mukaisesti, yleisen tietosuoja-asetuksen 70 artiklan 1 kohdan y alakohdan mukaisesti.

Euroopan tietosuojaneuvosto

Puheenjohtaja

(Andrea Jelinek)